RİYÂNIN TEHLİKELİ VE ŞİRK OLUŞU

﴿ خطر الرياء وأنه من الشرك ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Râşid b. Hüseyin el-Abdulkerim

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ خطر الرياء وأنه من الشرك ﴾

« باللغة التركية »

راشد بن حسين العبد الكريم

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَنْ أَبِي سَعْدِ بْنِ أَبِي فَضَالَةَ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَكَانَ مِنَ الصَّحَابَةِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: ((إِذَا جَمَعَ اللهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ نَادَى مُنَادٍ: مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلٍ عَمِلَهُ لِلَّهِ فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللهِ، فَإِنَّ اللهَ أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ.))

[رواه الترمذي وابن ماجه وأحمد]

Sahâbeden olan Ebu Saîd b. Ebî Fedâle el-Ensârî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

" Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

- Allah, gerçekleşeceğinde hiçbir şüphe olmayan kıyâmet gününde öncekileri ve sonrakileri biraraya getirip topladığında bir münâdî (herkesin duyacağı yüksek bir sesle) şöyle seslenir:

- Her kim, Allah için işlediği bir amele, Allah'tan başkasını ortak etmiş (gösteriş için amel işlemiş) ise, yaptığının sevabını Allah'tan başkasından (gösteriş ettiği kimseden) istesin. Çünkü Allah, ortak koşanların ortak koştukları şeyden müstağnîdir (berîdir)."[1]

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: ((خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنَحْنُ نَتَذَاكَرُ الْمَسِيحَ الدَّجَّالَ فَقَالَ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا هُوَ أَخْوَفُ عَلَيْكُمْ عِنْدِي مِنَ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ؟ قَالَ: قُلْنَا: بَلَى، فَقَالَ: الشِّرْكُ الْخَفِيُّ، أَنْ يَقُومَ الرَّجُلُ يُصَلِّي فَيُزَيِّنُ صَلَاتَهُ لِمَا يَرَى مِنْ نَظَرِ رَجُلٍ.))

[رواه ابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الجامع]

Ebu Saîd el-Hudrî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Bizler, aramızda Mesih Deccâl'i konuşurken Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yanımıza çıkageldi.

[1] Tirmizî; hadis no:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Sizin için Mesih Deccâl'den daha çok korktuğum şeyi size haber vereyim mi? Buyurdu.

Bizler:

-Evet, (ey Allah'ın elçisi!) dedik.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

-Gizli şirktir. Kişinin insanların kendisini görmesi için namazını süsleyerek (huşu ile kıldığını göstererek) kılmasıdır."[1]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: ((إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُقْضَى يَوْمَ الْقِيامَةِ عَلَيْهِ رَجُلٌ اسْتُشْهِدَ فَأُتِيَ بِهِ، فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَهاَ، قاَلَ: فَماَ عَمِلْتَ فِيهاَ؟ قاَلَ: قاَتَلْتُ فِيكَ حَتىَّ اسْتُشْهِدْتُ، قاَلَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ قاَتَلْتَ لِأَنْ يُقاَلَ: جَرِيٌّ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَىَ وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَعَلَّمَهُ، وَقَرَأَ الْقُرْآنَ، فَأُتِيَ بِهِ، فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَهاَ، قاَلَ: فَماَ فَعَلْتَ فيهاَ؟ قاَلَ: تَعَلَّمْتُ الْعِلْمَ وَعَلَّمْتُهُ وَقَرَأْتُ فِيكَ الْقُرْآنَ، قاَلَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ الْعِلْمَ لِيُقاَلَ: عاَلِمٌ وَقَرَأْتَ الْقُرْآنَ لِيُقاَلَ: هُوَ قاَرِئٌ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَىَ وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ وَسَّعَ اللهُ عَلَيْهِ وَأَعْطاَهُ مِنْ أَصْناَفِ الْماَلِ كُلِّهِ فَأُتِيَ بِهِ، فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَهاَ، قاَلَ: فَماَ عَمِلْتَ فيهاَ؟ قاَلَ: ماَ تَرَكْتُ مِنْ سَبِيلٍ تُحِبُّ أَنْ يُنْفَقَ فيهاَ إِلاَّ أَنْفَقْتُ فيهاَ لَكَ، قاَلَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيُقاَلَ: هُوَ جَوَادٌ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَىَ وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ.)) [رواه مسلم]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

---

[1] İbn-i Mâce; hadis no:4204.Elbânî;"Sahîhu'l-Câmi'",hadis no:2607'de 'hadis,hasendir', demiştir.

-Şüphesiz ki kıyâmet günü hakkında hüküm verilecek ilk insan, Allah yolunda şehit olandır. O, Allah'ın huzuruna getirilir. Allah Teâlâ ona bahşettiği nimetleri tek tek hatırlatır, o da bu nimetleri itiraf eder.

Allah Teâlâ ona:

-O nimetleri nerelerde kullandın? diye sorar.

O:

- Şehit oluncaya kadar senin yolunda savaştım, diye cevap verir.

Allah Teâlâ ona:

- Yalan söyledin. Fakat sen, insanlar sana cesur desinler diye savaştın, nitekim öyle de dediler, buyurur.

Sonra (meleklere) emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme atılır.

Ardından ilim öğrenen ve öğrendiğini insanlara öğreten, Kur'an okuyan kimse Allah'ın huzuruna getirilir. Allah Teâlâ ona bahşettiği nimetleri tek tek hatırlatır, o da bu nimetleri itiraf eder.

Allah Teâlâ ona:

- O nimetleri nerelerde kullandın? diye sorar.

O:

- İlim öğrendim ve o ilmi insanlara öğrettim, senin rızân için Kur'an okudum' der.

Allah Teâlâ ona:

- Yalan söyledin. Fakat sen, insanlar sana âlim desinler diye ilim öğrendin ve insanlar sana (ne güzel) Kur'an okuyor desinler, diye Kur'an okudun, nitekim öyle de dediler, buyurur.

Sonra (meleklere) emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme atılır.

Ardından Allah Teâlâ'nın kendisine her türlü nimetler bahşedip mal ve servet verdiği kimse Allah'ın huzuruna getirilir. Allah Teâlâ ona bahşettiği nimetleri tek tek hatırlatır, o da bu nimetleri itiraf eder.

Allah Teâlâ ona:

- O nimetleri nerelerde kullandın? diye sorar.

O:

- Senin hoşuna gidip râzı olduğun hiçbir yol bırakmadım ve hepsine infakta bulundum (harcadım), der.

Allah Teâlâ ona:

- Yalan söyledin. Fakat sen, insanlar sana cömert desinler diye infakta bulundun, nitekim öyle de dediler, buyurur.

Sonra (meleklere) emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme atılır."[1]

KONUNUN KISA AÇIKLAMASI:

Riyâ; ibâdetleri yapar gibi görünmek veya ibâdetleri insanlara güzel göstermeye çalışmaktır. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- riyâyı şirk saymış ve şirke düşen birçok kimseye gizli kaldığı (hakikatini bilemediği) ve amelleri ifsad edip boşa götürdüğü için ümmetini şirkten şiddetle sakındırmıştır.

KONUDAN ÇIKARILAN SONUÇLAR:

1. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sahâbe için riyâdan korkmasında, sahâbeden daha aşağı konumda olanlar için daha şiddetli bir uyarıya dikkat çekilmektedir.

2. Salih bir kimse, bilmeden ve farkına varmadan riyâya düşebilir.

3. Riyâkâr kimsenin ameli kendisine iâde olunur ve kabul edilmez.

4. Riyâkâr kimselere şiddetli bir tehdit vardır.

[1] Müslim; hadis no:1905, Tirmizî; hadis no:2382